

ХРИСТИЯНСКА ЗАЩИТА

Орган на Епархийското Свещеническо Братство „Св. Царь Борис“ в Варненската и Преславска Епархия
ЗА РЕЛИГИЯ, ПРОСВЕТА И ОБЩЕСТВЕН ЖИВОТЪ

Брой 1 левъ

Обявления се приемат
по споразумение

Излиза 2 пъти
на месецъ

Годишенъ абонаментъ
20 лева

Брой 1 левъ

Поемаме християнска акция!

Свѣта се нуждае отъ нова душа, отъ нови перспективи и идеали, за да може да осмисли и разбере живота, отъ нова концепция, за да свърже човѣшката личностъ съ всемира.

Въ непрестаннитѣ катастрофи и разочарования, що се случватъ около насъ и въ насъ, трѣбва да четемъ пропадането на материалистичната концепция, що лежи въ основитѣ на цѣлия съвремененъ животъ.

Материализма се проваля главно благодарение на неговитѣ крайности, споредъ вѣчния законъ на живота, който не позволява само на една единичка сила да господствува надъ всички други сили. Стремейки се всичко да загуби, да се наложи и надъ всички да господства, материализма се провали, падайки жертва на собствения си грѣхъ: **безогледна нахалство.**

Никого не трѣбва да примамва отъ отвратителния погледъ на съветския комунизъмъ. Тамъ не се ражда новъ свѣтъ, както обичатъ да се хвалятъ тѣхнитѣ агенти у насъ, а умира единъ старъ свѣтъ, който е извлѣкалъ последнитѣ последствия отъ материалистичното учение. Ако буржуазния европейски животъ, материализиранъ въ своята сжщина, все пакъ прави нѣкои, макаръ и малки отстъпки на духовнитѣ сили и човѣшката личностъ, **съветския комунизъмъ** въ желанието си да осъществи абсолютния и чистия материализъмъ, свободенъ отъ всякакво вмешателство и компромисъ, не прави никакви отстъпки никому.

Следователно, той не представлява нѣкаква нова концепция, а е една крайна, отвратителна и варварска форма на материалистичното учение, която изживява последнитѣ дни отъ своята агония — и то по цѣлото земно кълбо.

Голѣмата и сждбоносна грѣшка на този краенъ и вулгаренъ съветски материализъмъ е, че той всецѣло отрича душата и чрезъ това, унищожава човѣшката личностъ.

Въ болшевишкия „рай“, човѣшката личностъ е сведена до нула сжществування. Човѣкътъ тамъ не е освенъ една частичка отъ колективния механизъмъ. Тази частичка работи подъ една единичка заповѣдъ, безъ да ѝ се позволи лично да мисли, да отиде гдето си пожелае, въобще да твори като личностъ и се чувства като човѣкъ. Следователно, съветския човѣкъ е сведенъ до едно анонимно движение се сжщество. Унищожена е неговата личностъ, защото абсолютния материализъмъ отрича човѣшката душа. А пъкъ човѣшката личностъ се развива въ нейната цѣлостъ и пълнота — само тогава, когато се намира въ прѣвни отношения съ Бога и всемира.

Противъ тоя безуменъ стремежъ да се убие човѣка и сведе до две мисци, които механически по заповѣдъ да се движатъ, реагира великата германска нация чрезъ

най яркиятъ си представителъ Хитлера. Той повърна наново християнската концепция, единичката която гарантира максималното и всестранно развитие на човѣшката личностъ култивирейки отношенията ѝ съ Бога, нашия небесенъ отецъ и промислителъ. Тая грандиозна, величествена и навременна борба, що Хитлеръ поде за унищожаването на марксизма, въ сжщностъ се стреми да освободи човѣшката личностъ отъ робството на материализма.

Моментъ, кѣто днесъ преживява Европа е решителенъ. Това е моментъ на духовно възраждане, на издигане на човѣшката личностъ до онова завидно положение, че тя да може да поддържа преки отношения съ Бога, отношения, що и сж отказани и съ смъртъ наказани отъ съветския комунизъмъ.

Тия варварски разбирания отъ времето ~~когато~~ **нашия** Хитлеръ не могатъ да не стреснатъ църквата и нейнитѣ вѣрни чада. Време е вече да се взематъ бързи и смѣли мѣрки противъ тая болшевишка напастъ.

Какви трѣбва да бъдатъ тѣ? Борбата що се води отъ 15 год. въ Русия, това що стана въ Испания и най-после това що бѣ въ Германия до идването на Хитлера, ни ясно подсказва. Стига сме мижели, стига сме се слагали и служили съ палиативни мѣрки, които ни правятъ смѣшни предъ очитѣ на болшевишкитѣ агенти у насъ. Никого не искаме да обидя, но като че ли църковната ни управа не е осъзнала напълно угрозата на опасността.

Ясно, категорично и смѣло най-после трѣбва да се каже отъ църковния амвонъ, кои сж съвременитѣ непримирими врагове на Христа!

Това трѣбва да го чуятъ и нашитѣ социалисти и комунисти, за да не изпадаме и ние и тѣ въ смѣшно положение. Ние, съ своята любовъ и мекушавостъ да ги търпимъ, а тѣ да се мислятъ, че сж въ Църквата.

Да имъ кажемъ ясно и разбрано: или съ Христа или съ Сатаната, или съ Христа или съ евреина Карлъ Марксъ, за да раздвижимъ и реорганизираме всички духовни сили и ги впрегнемъ въ служение на новия животъ.

Човѣчеството е на кръстопътъ, а църковнитѣ водачи у насъ и другаде балтаятъ, и не смѣятъ да излѣзатъ на явна борба съ тоя звѣръ-крѣволокъ, болшевиизма. Не отричаме, че има свещеници, които безшумно вършатъ своя апостолатъ, но има и такива, които работятъ само по заповѣдъ, па и такива, кѣто безвъзвратно сж загубени за Христовия идеалъ въпреки, че носятъ свещеническата дреха.

За да не бъдемъ изненадани, както бѣ изненадана и обезглавена руската църква, ние отъ тая скромна трибуна викаме: Християни, гответе се за отбрана, съ звѣра-безбожникъ, въоръженъ съ безбожническа литература и бомби — настѣпва!

Очакваме го!

Германскиятъ канцлеръ Adolf Hitler, каза една отъ най голѣмитѣ и основни истини на времето, — когато ясно, силно и откровенно заяви предъ цѣлия културенъ свѣтъ, че той обявява война на еврейския марксизъмъ (чети и разбираи социализма и комунизма) и че той нѣма да го унищожи до като не го унищожи отъ Германия.

Отровата на тая престѣпна идеология ето вече половинъ вѣкъ отъ както трови и измѣчва социалния организъмъ на Европа въ името на лъжливия миръ че той е единичкия, който ще изгради щастieto на пролетарията. Най-после, ние съвременитѣ сме свидетели — какъ Съветска Русия се изгражда върху мечтанитѣ отъ толкова време, основи на крайния Марксизъмъ.

До сегашнитѣ резултати, до казаха на цѣлия свѣтъ, че марксизма, приложенъ въ живота, дава като резултатъ — ада на земята, въ който комунизма ~~заличава~~ **заличава** всички социални класи и ги превръща въ една огромна сива гладна маса — безъ дори и самия пролетариятъ, който го изповѣдва да може да води поне единъ сносенъ човѣшки животъ.

Русия, която не е била и никогашъ не ще бѣде една индустриална страна, да се приложатъ дори и още 100 петилѣтки, тя ще си остане до виша степенъ земеделска страна. Днесъ дори тя нѣма по вече отъ 3 милиона работници на едно население отъ 160 милиона, отъ което както, казахъ, грамадното болшинство сж селяни — земеделѣлки.

Е добра. За щастieto на тия 3 милиона индустриални работници, революционери, авантюристи, безбожници и безотечественици, пошурѣли отъ отровнитѣ сокове на Марксизма, пожертвуваха останалото 157 милиона население.

Знае се, че комунистическата партия въ Русия на брои не е повече отъ 2 милиона члена. Тая престѣпна банда отъ години вече тероризира, чрезъ масови убийства — за точения, грамадното болшинство на страната, която не се подава на комунизма.

Следъ като интелигенцията и будното гражданство биде избито, ония 140 милиона селяни бѣха подхвърлени на тероръ що историята не познава, за да отстъпятъ имотитѣ си и се зачислятъ въ колективизацията. Мужика разбра, че това е ограбаане. Да си господаръ надъ всички земи въ Русия и надъ нищо, това той никога не ще разбере. Господаръ надъ обширнитѣ руски богати земи и да си лѣгашъ гладенъ, и да не си сигуенъ, че ще осъмнешъ живъ и здравъ, действително е загадка.

Но ония 3 милиона индустриални работници щастливи ли сж? По щастливи ли сж отъ времето на царизма? И отъ своитѣ другари отъ Европа? По щастливи ли отъ италианскитѣ работници, които се радватъ на бащинската подкрепа на фашистката държава?

Отворете която и да е книга, която съ видима симпатия разглежда и говори за работницитѣ въ Русия и ще видите мизерията въ която живѣятъ работницитѣ подъ съветския режимъ. Не, въ никой случай Марксизма не е условие за блаженство на работническата класа. Ако нѣкогашъ се е вървало въ тая история — а се знае, че се е вървало, когато е билъ само теория, днесъ, когато е реализиранъ — приложенъ въ живота на Съветска Русия — никои вече не може да върва въ тая заблуда.

Следъ ужасната гледка на руската революция европейцитѣ се събудиха: тѣ видяха най-после че Марксизма е най голѣмата лъжа, която е могла да бѣде измислена отъ претѣпенитѣ мозъци на професионални революционери.

Реакцията противъ Марксизма трѣбваше веднага, бързо, радикално и категорично да се яви.

Бенито Мусолини преди 10 г. лансира ново социално устройство, почти антиподъ на болшевишкия марксизъмъ. Доказа, че работническиятъ свѣтъ може много по добре да живѣе и действа срѣдъ единъ режимъ гдето цари Социалната солидарностъ между всички класи, отколкото средъ единъ кървавъ режимъ, — който води безогледна война противъ всички социални класи, какъвто е болшевиизма.

Великото дѣло на фашиститѣ е най силното и неопровержимо доказателство противъ кървавия — варварски Марксизъмъ.

Ето защо въ една индустриална Германия — Хитлеръ обяви, че спасението на държавата и работническия германски народъ ще настане отъ момента, когато еврейския марксизъмъ ще бѣде съ коренитѣ изтрѣгнатъ и унищоженъ на общественото буннище, като вредно за индивида и обществото.

Това е единичката истина, казанъ смѣло и откровенно въ поруганата отъ социалисти и комунисти Европа. Нека това добре да се запомни отъ всички българи и българска младежъ.

У насъ не само работницитѣ отъ държавнитѣ работилници сж пролетаризирани, ами и тия що сж частнитѣ работилници, па и малциствата и прищелцитѣ отъ вънъ. Всички тия работници образуватъ онова социално тесто, въ което московскитѣ агенти присаждатъ болшевиизма и бацila на революцията.

Съ тѣхъ държавата може лесно да се справи, но не и „демократията“, която до вчера подсилваше съ държавни срѣдства социализма у насъ, начевание отъ основнитѣ учители, които днесъ сж неуязвими. Много изъ между васъ, драги читатели, може би и непредполагате — че българския социализъмъ — Комунизъмъ, е единъ паразитъ, който впилъ дълбоко своитѣ нокти въ държавния бюджетъ, смучи сили за да закопае България. Не е ли сжщата „демократия“, която е толерира и толерира агентитѣ на болшевикитѣ дори въ Народното Собрание, която щедро имъ дава по 12,000 лв. на месецъ, за да не даватъ мира на Народното Собрание, ни на работници, ни на учаци се нито дори на войницитѣ изъ казармитѣ? Не сж ли тѣ народни храненци и сжщевременно гробокопачи на държавата която имъ плаща но и безплатенъ билетъ имъ дава да ходятъ необезпокоявани отъ никого изъ България и поддържатъ духа въ своитѣ сѣмишленици. Злото нараства, и мжчно ще се справи „демократическия блокъ“ съ него. Какво и кого ще противопоставятъ днешнитѣ управници на марксизма и болшевиизирания работникъ, интелегентъ, ученикъ или войникъ? Интересенъ ще бѣде отговора, на ли? Очакваме го!

Какъ се заблуждават американците и какъ се унижава България. „Евангелизаторът“ Павелъ Мишковъ изобличенъ.

Известниятъ български „евангелизатор“ г-нъ Павелъ Мишковъ въ 1929 год. публикувалъ статия въ американското мисионерско списание She European Harvest field (vol. X. № 11) гдето на първо мѣсто поставилъ семейната си фотография и следъ това увѣрвалъ американските си читатели, че въ България малцина сж чули за Библията и че особено селяните, които съставляватъ 85 на сто отъ цѣлото население, сж изостанали много назадъ въ религиозно отношение дори по-назадъ отъ африканците.

Г-нъ Мишковъ е писалъ въпросната статия съ целъ да изпроси помощи отъ Америка и Англия, нужни му за евангелизирането на България и за спасение душите на българските селяни. Той въ сжщото време писалъ и много писма, въ които още повече ще да е унижавалъ своето отечество. Въ нѣкои български протестантски срѣди преподиратъ да знаятъ, че вследствие статията и писмата си г-нъ Мишковъ е получилъ грамадни суми отъ Америка, предназначени ужъ за печатане на Словото Божие на български езикъ. Разбира се никакво Слово Божие той не е печаталъ. Издава три четири години подъ редъ списание „Духовна обнова“, въ което си направи голѣма реклама, защото го изпраща въ много хиляди екземпляра почти безплатно на всички, които го поискаха.

Г-нъ Мишковъ не е имало и защо да прави ново издание на Словото Божие. Когато е пишелъ въ поменатата статия, че въ България нѣма Библии и Евангелия, той е знаелъ добре, че само Британското библейско дружество е прѣснало до сега въ нашето отечество около 1,500,000 екз. Библии и Евангелия. А независимо отъ това Св. Синодъ на Българската църква веднѣжъ е отпечаталъ 40,000 Евангелия. Втори пѣтъ е отпечаталъ 220,000 Библии. Трети пѣтъ — 300,000 екз. нови заветъ и отдѣлно четиритѣ евангелия е издалъ въ 400,000 екз. Издавани сж още въ много хиляди екземпляри: „Евангелия за деца“, „Тълкувание на евангелията“, „Библейски речници“ и пр. Тѣй че Словото Божие въ България е издадено може би въ повече отъ 3 милиона екземпляри. На всѣки двама души българи се пада по единъ екземпляръ, а г-нъ Мишковъ се осмелилъ да увѣрва американците, че въ България нѣма библии и че българското население особено селското стои въ духовно отношение по долу отъ африканците.

Въ последно време г-нъ Мишковъ си позволилъ отниво да уни-

жава своето отечество въ Америка и Англия. Той пратилъ тамъ единъ бюлетинъ на английски езикъ, въ който говори за българските нещастни селяни. но главниятъ му обектъ сж другородците и друговѣрците въ България: помаци, турци, евреи и главно цигани. Този пѣтъ той се грижи за тѣхъ. Искане пари отъ Америка и Англия, за да покрьсти българските цигани. Трѣбвали му срѣдства веднага да издаде за първо време 50,000 евангелия на циганския говоримъ езикъ. Циганската мисия въ България вършела вече едно „велико дѣло“, въ което се вижало явно „Божие присѣствие“. Г-нъ Мишковъ моли всички срѣдства за тая мисия да се пращатъ до нейната централа, на която той (Мишковъ) се подписва:

Преподобний Павелъ Мишковъ Суперинтендантъ; директоръ и пр.

Бюлетинътъ билъ разпратенъ въ Америка и Англия, но отъ тамъ нѣкои се допитали до други български протестанти дали наистина има циганска мисия въ България и дали ще се издава Евангелието на цигански езикъ та тогава да пратятъ пари. Българските официални протестантски срѣди били скандализирани. Възмутени отъ постѣпката на г-на Мишкова, тѣ решили да го изобличатъ публично. Тѣ препечатали бюлетина му, превели го на български и прибавили къмъ него всички нужни опровержения.

Опроверженията сж подписани отъ пастирите Фурнаджиевъ, Поповъ, Симеоновъ, Градинаровъ, Бояджиевъ и др. Въ тѣхъ г-нъ Мишковъ, който ходи въ Америка и приелъ второ кръщение отъ баптистите, то се разбира съ каква целъ, е обвиненъ въ користъ и непочтеностъ.

Г-нъ Мишковъ е грозно изобличенъ. Никой въ България не е бивалъ така изобличаванъ публично и то отъ страна на цѣлото общество, къмъ което принадлежи.

Изобличенията срещу „преподобния Мишковъ“ сж напечатани на английски и български и въ множество екземпляри сж изпратени въ Америка, Англия, сжщо на всички евангелисти въ България. И въ Англия и Америка, както и въ България вече ще се знае, че „преподобний“ Павелъ Мишковъ е спекулиралъ безподобно съ „великото“ циганско дѣло въ България и съ евангелското дѣло изобщо и нищо повече.

Трѣбва да се благодари на пастирите на евангелистическѣ църкви, които сж подписали изобличенията

Нахалността на баптистите въ Варна

Следъ като сж правили много и най-различни опити, за да могатъ да въвлечатъ следъ себе си право-вѣрните чада Божии, измежду българитѣ въ Варна и видѣха, че всичко е безрезултатно, но тѣ мислейки по-стоянно какъ и кого да заблудятъ и съ това подсигурятъ повечко доларчета (тѣй като тѣ сж американски мисионери), се изхитрили най-после да направятъ опитъ измежду българските цигани-християни, зеръ непросвѣтенъ народъ лесно може да се въвлече, помислили си тѣ. И какво направили мислите: Много ясно. Отнасятъ се до черибашията (кмета) имъ и искатъ отъ последния да имъ устрои събрание, защото искали да имъ говорятъ за Бога. Имайки понятие отъ българските закони за събранията, черибашията имъ отговорилъ, че безъ разрешение отъ Г-на Градоначалника ни какво събрание не може да имъ устрои. Налучкали пѣтъ къмъ сигурна плячка сектантите баптисти не закъснѣли да искатъ разрешение отъ Г-на Градоначалника, който позволилъ само едно събрание и то по никакъвъ начинъ въ частна кжща, а въ близкото кафене, подъ контролата на полицейски агентъ.

Имайки на ржка позволителното, черибашията устроилъ исканото събрание, безъ да знае, че това сж х-ра редни за църквата и народа. Събранието се състояло. Урока на пастора билъ изслушанъ. Но какво е било впечатлението на слушателитѣ? Тѣ сж очудване се питали: „какъ тѣй той говори за Бога, за Христа, а пѣкъ се обявява противъ всичко това, въ което вѣрваме и изпълняваме като християни?“ И не закъснѣли да потърсятъ истинския си пастиръ, за да искатъ отъ него да имъ обясни какви сж тия хора, които проповѣдватъ такова учение, когото наистина намѣрили и получили желаното.

Получили веднѣжъ разрешение за едно събрание въ кафенето, нищо не попречило на баптистите да маматъ тия неукни хорица, най-вече черибашията, че иматъ разрешение за събрания постоянни. И понеже кафенето веднага следъ първото имъ събрание се затвори за винаги, то тѣ (баптистите) устройватъ второ събрание въ дома на черибашията, разбира се безъ доброто желание на последния. Следъ състоялото се второ събрание незаконно, било съобщено на свещеника, че имало опредѣлено трето такова пакъ въ частна кжща.

Полюбопитствувахъ да видя

срещу г. Мишковъ, който си е позволилъ за „лична користъ“ и по единъ непочтенъ начинъ да унижава България и особено нейното селско население,

какво ще стане на това събрание и отидохъ въ уреченото време на посоченото мѣсто. Тамъ заварихъ свещеника който, като истински пастиръ застаналъ на поста, и съ нетърпение очаква да се сражава съ неприятеля, за да запази доброто си стадо.

Ето, докато се разговаряхме съ свещеника по редъ въпроси, къмъ 8 1/2 часа вечерта се зададе една група отъ шестъ души мъже и четири жени, която група се спре предъ дома на черибашията запѣвайки нѣкаква пѣсенъ, следъ изпѣването на която се чуватъ думитѣ: „Може ли да знаемъ въ чия кжща сме?“ и отговарятъ: въ дома на Янаки черибашията. Щомъ като е така, то ние сме длѣжни най-напредъ да благодаримъ на булка Янакевица за дето благоволи да ни приеме въ своята кжща,“ каза пастора. Колко бѣха приятни гости на булка Янакевица пролича отъ това, че тя ги отправи къмъ другъ, а не своя домъ къмъ който отивайки бѣха образували фигура, каквато образуватъ жеравитѣ и пѣха точно така както правятъ последнитѣ отлетявайки на северъ или югъ.

Следъ като пристигнаха въ двора на посочения домъ, пастора, виждайки мизерната обстановка на този домъ, ясно пролича, че не желѣе да влѣзе въ последния поради „добритѣ си състрадателни чувства“ отпрати питане къмъ дошлите съ него кжде желаятъ да си направятъ молитвата — вътре въ дома, или вънъ на двора. „Вънъ, вънъ на двора“ извикаха едногласно всички, а нѣкои дори се позасмѣха, пакъ разбира се поради „добритѣ си християнски чувства“ надъ мизернитѣ кжщички на тия Божии чада и наши во Христѣ братя. Решено сторено. Макаръ че притеглиха доста студени събраниято се състоя на двора. Въщо се състоеше службата имъ? Въ нищо друго. освенъ една пѣсенъ, прочитане 12 глава отъ дѣяния апостолски и тълкования по тѣхному, приканвайки всички да се новородятъ — наново кръстятъ, една молитва издекламирана отъ пастора и още една пѣсенъ. З. бележете, презъ време говоренето отъ страна на пастора нѣкои отъ слушателитѣ му възразяваха. Обаче намирайки се предъ чужди хора, пастора, за да ги сплши, веднага прибѣгна до закона за събранията, като каза че най-строго се наказватъ всѣващитѣ смутъ въ събранията. Дочувайки това и възмуцавайки се за дето така се злоупотрѣблява съ неукитѣ хорица, свещеника отправя питане къмъ пастора: „Свършихте ли си службата, или има още да кажеме.“ Отговори му пастора, какво, че службата още не била почнала. „По добре тогава недейте почва защото имамъ да кажа нѣщо“, каза свещеника.

Н. В. Гоголь.

Размишления за божествената литургия.

(14.)

И следъ това за последенъ пѣтъ се отварятъ царскитѣ врати, като съ туй възвѣстватъ отварянето на самото царство небесно, подарено на всички отъ Христа съ Неговото принасяне за духовна храна на цѣлия свѣтъ. Дяконътъ изнася св. чаша на царскитѣ врати съ думитѣ: „Съ страхъ Божии, съ вѣра и любовъ пристѣпете“. Съ това се изобразява излизането на Самаго Господа къмъ народа, за да възведе всички съ Себе си въ дома на Своя Отецъ. Цѣлиятъ хоръ въ отговоръ гръмогласно и тържествено пѣе: „Благословенъ идещиятъ въ име Господне, Богъ Господъ и се яви намъ!“

Цѣлата църква едновременно съ хора пѣе съ духовно пѣснопѣние,

излизаше изъ дълбочината на възрастващия духъ. Свещеникътъ благославя присѣстващитѣ съ думитѣ: „Спаси, Боже, Твоитѣ людие и благослови наследieto Си“, — защото се предполага, че всички по чистотата си въ тая минута сж станали собствено наследие Божие. Той насочва мисълта си къмъ възнесение Господне, съ което се е завършило Неговото пребивание на земята. Застава ззедно съ дякона предъ св. престолъ и, като се покланя, кади за последенъ пѣтъ съ думитѣ: „Възнеси се, Боже, на небесата, и Твоята слава да бжде по всичката земя“. Въ това време хорътъ съ трогателно пѣние и звукове, сияещи съ духовна радостъ, устремява просвѣтенитѣ души на всички присѣстващи да произнасятъ следъ него тия думи на самата духовна радостъ:

„Видѣхме истинската свѣтлина, приехме небесния духъ, намѣрихме истинската вѣра, покланяме се на

Нераздѣлната Троица, защото Тя ни е спасила“.

Дяконътъ се показва въ светитѣ двери съ св. дискосъ на глава, поглежда мълкомъ къмъ вѣрващитѣ и, като заминава къмъ жертвеника, означава отдалечаването и възнасянето на Господа отъ насъ. Следъ дякона въ св. двери се показва свещеникътъ съ св. чаша въ ръце и известява, че възнеслиятъ се Господъ ще пребжда съ насъ до свършека на вѣковетѣ, съ думитѣ: „Винаги, сега, и всѣкога, и во вѣки вѣковъ“, и отнася св. чаша на жертвеника, дето се извършва проскомидията, ксйго сега вече изобразява не пещерата, кжто е видѣла Христовото раждане, но оно ва върховно мѣсто на славата, дѣто е станало връщането на Сина въ Оца.

Тукъ цѣлата църква, предвождана отъ пѣщия хоръ, се съединява въ едно тържествено-благодарствено пѣние на своитѣ души. Ду-

митѣ на нейната прослава сж тия: „Да се изпълнятъ устата ни съ хвала къмъ тебе, Господи, та да възпѣваме Твоята слава, за дето ни си сподобилъ да станемъ участници на Твоитѣ свети божествени, безсмъртни и животворящи тайни: запази ни въ Твоята святиня, цѣлия денъ да се поучаваме на правдата Ти!“ И следъ това хорътъ пѣе трикратно утвърдителната дума „алилуиа“, напомняще, че Богъ не престанно пребжда на всѣкжде. А дяконътъ отива на амвонъ, за да подкани за последенъ пѣтъ присѣстващитѣ къмъ благодарствената молитва. Подигналъ орара си съ тритѣ прѣсти на дѣсницата си, той казва „Като се причастихме благоговѣйно съ божественитѣ, свети, пречисти, безсмъртни, небесни, животворящи и страшни Христови тайни, нека достойно да благодаримъ на Господа“, И като благодарятъ

сърдечно, всички пѣятъ тихо: „Господи помилуй!“ — „Защити, спаси,

Към една православна политика на Ромжния.

Ромжнската Патриаршия.

(Продължение)

Повишението на главата на православната ромжнска църква въ високния чинъ Патриархъ, трѣбва да означава единъ решителенъ моментъ въ развитието на нашата дейностъ средъ православния миръ. По силата на това новосъздадено положение, ромжнската църква завършва своя възходящъ и вътрешно организационенъ процесъ и за е своето почетно и завидно мѣсто, което ѝ се пада средъ другитѣ православни църкви.

Този фактъ би трѣбвало дълбоко и основателно да се и почувствува, както въ вътрешното устройство на ромжнската църква, така и средъ голѣмото семейство на православнието.

Това нѣщо обаче твърде слабо се е почувствало. Патриаршията, не достатъчно валорифицира съществуващото си, нито вътрешно, нито вънъ отъ своитѣ граници. Всичко се сведе и консумира въ акта за учредяването и на празненствата при възкачването на престола.

Тия празненства, обаче, доказана, чрезъ топлия ентузиазъмъ на ромжнското население, както и чрезъ широкото и сърдечно участие на православнитѣ църкви, какво значение сж отдавали и колко надежда сж възлагали и единитѣ и другитѣ върху новото положение и голѣмитѣ перспективи що се откриваха за нашата църква чрезъ издигането ѝ на най-висшия рангъ, и високо командване средъ православнието.

Малко смѣтчици, израстнали по перваза на прекаленитѣ наши епархийски автономии, осуетиха вътрешната проява, на единъ редъ произлизащъ отъ новото положение, като сведоха ролята на Патриаршията до прости протоколни формули.

Притеснена вътрешно, Патриаршията би могла и би трѣбвало обаче, да бжде едно външно.

Това що бѣ почналъ Примата на Ромжния въ 1931 г. трѣбваше да се продължи съ още по-голѣмъ шансъ за победа. Ромжнския Патриархъ вмѣсто да разшири тази акция, той я пренебрегна до степенъ на замръзване дори Но каквито и да сж мотивитѣ, които отъ части да обяснятъ това поведение, тѣ не мо-

спасително дѣло: „Енорийскитѣ Просвѣт. и Добротворни Братства.“ на които рано или късно църквата ще се облене.

Апостолата на мирянитѣ отваря широки перспективи за църковнитѣ зидари.

гати да иматъ постояненъ характеръ. Акцията на Патриаршията въ това направление трѣбва да продължи, още повече като се знае съ какъвъ интересъ и ентузиазъмъ бѣ посрѣщнато тогава. Идеята да се събере Вселенския съборъ бѣ възприета. Всеправославната конференция отъ Цариградъ и Ватопедъ доказватъ, че идеята си е пробила път. Пътешествието до Св. Гробъ и посѣщението на тритѣ патриаршални центрове, тия отъ Цариградъ, Александрия и Иерусалимъ отъ Отецъ Патриарха, следваше да бжде точката отъ кждето трѣбваше да почне единъ новъ планъ за дейностъ, методично подържанъ заради общитѣ интереси на православнието.

Може би тъкмо това помирение и свиждане на самото мѣсто и взимане контактъ съ самата действителностъ, толкова тъжна и жалка, подсказваха колко необходима и бърза трѣбва да бжде тая акция.

Предъ очевидната реалностъ изгубваха се и резервитѣ и илюзиитѣ.

Едно нѣщо е сигурно: Православния ориентъ не може да се спаси освенъ чрезъ една моментална бърза и енергична акция, подета отъ една отъ автокефалнитѣ национални църкви. И тая църква бѣ ромжнската. Това бѣ и впечатлението съ което се завърна с. Патриарха. Въпреки това тя не се осмѣсти. Безспорно, че епохата на регенството бѣ до известна степенъ една причина.

Вътрешнитѣ мъчнотии, съ които е имала да се бори следъ това православната църква, благодарение на доброто разположение на правителствата, безспорно, че не бѣха благоприятни за една широка и съ замаха външна акция. И все пакъ, каквито и да бѣха тия мотиви и колкото още и да се прибавятъ въ бждаше къмъ тѣхъ, ромжнската Патриаршия не трѣбва да се откаже отъ тая акция. Думата е за спасението на православнието, което днесъ изживява най-тежкитѣ си дни, които историята му ги е опредѣлила. И ако на време не се намѣси за спасение на настоящето положение, погрома е неминуемъ.

Изчезването на Русия ускори процеса, който отдавна бѣ въ ходъ. Освободена отъ руското противодействие, католишката пропаганда усили своята акция, за да ликвидира съ „ориенталската схизма“.

Къмъ католишката акция се прибавя днесъ и английската. Толкова по-опасна колкото по-безобидна изглежда. Подъ претекста —

върщането на Англикализма въ лоното на православието, спитва се въпрегането на православието за цѣли преследвани отъ английския империализъмъ. Едно отъ оржжитата съ които англичанитѣ владѣха и владѣятъ Азия не бѣ ли религията? Лишени отъ материални средства, тормозени отъ тежкитѣ задължения къмъ английскитѣ банки, ориенталскитѣ Патриарси, свикнали дълго време да живѣятъ отъ помощта на силнитѣ външни покровители, готови сж да приематъ каквито и да било комбинации, за да могатъ да изплуватъ отъ тежкото материално положение въ което се намиратъ. Въ това положение се намиратъ Иерусалимската, Александрийската, па дори и Цариградската Патриаршии. Не бѣше ли достатъчно симптоматиченъ факта, че делегатитѣ на тия Патриаршии, прибързаха да отидатъ въ Лондонъ за да водятъ преговори въ Lambeth-Palace за разбирателство съ англичанитѣ, а се дезинтересираща отъ междуправославното съвещание отъ Ватопедъ, на което прибързано и мимоходно взеха участие? На тия Патриаршии имъ трѣбва, очевидно, на първо мѣсто една материална помощъ, за да изплуватъ отъ тежкото положение въ което сж изпаднали. Но иматъ нужда и отъ една морална подкрѣпа: да се почувстватъ, че не сж самички и не сж изолирани, изоставени отъ другитѣ църкви сестри. Това чувство на общения и взаимна подкрѣпа, трѣбва на ново да се почувства въ лоното на православието. И ние бихме могли да сторимъ това нѣщо, дори да сж нуждни и материални средства.

Защото колкото и да сж голѣми незгоритѣ, съ които ние се боримъ тукъ у дома си, що се отнася до насъ все ще намѣримъ нѣколко милиона съ които да подпомогнемъ заедно съ други, за материалното подобрене, възстановяване на изложениитѣ и застрашени Патриаршии да бждатъ затворени отъ английскитѣ или френски банки. Една обща акция отъ православнитѣ отъ Балканския полуостровъ, би могла да почне спасителното дѣло на ориенталскитѣ Патриаршии, било нѣкои отъ тѣхъ да бжде материално подпомогната отъ тия национални църкви (т. е. всѣкоя правосл. автокефална национална църква отъ Балканския полуостровъ да подпомогне материално и вземе по-специални грижи за нѣкои отъ тия изнемогващи Патриаршии) било ако всички се съединятъ и внесатъ своята лепта, помощъ, каквато би билъ случая съ Цариградската Патриаршия. Безспорно, че отъ това полжение препроизлизатъ и известни отношения на зависимостъ между подпомогнатата Патриаршия и нейната да каже така благодетелка.

Отношения, които съ нищо не

биха повлияли върху историко-каноническото положение и ще менажиратъ и естественитѣ лични, па дори и национални чувства.

Главния въпросъ е, че трѣбва да се почне нѣщо **реално**, за да излѣзе отъ непоносимото положение, въ които се намиратъ тия Патриаршии, отъ сждбата на които автокефалнитѣ църкви не би трѣбвало да се дезинтересиратъ.

И отъ колкото англиканското попечителство или католишката помощъ, по за предпочитане е тая на православнитѣ църкви, които не ще сторятъ нищо друго освенъ да продължатъ една старо православна традиция. За начина какъ да се осмѣстятъ тия предложения ще се повърнемъ.

Протоиерей П. Икономовъ.

Какъ е възнаградено духовенството въ Гърция.

За да може духовенството да упражнява своето благотворно влияние върху съвременното общество за укрепване на религиозно-нравственото чувство, не е достатъчно само то да бжде подготвено за тая висока мисия: нужно е сжщо да бжде материално обезпечено.

За насъ не е безинтересно да се знае, въ какво положение се намира православното духовенство въ съседнитѣ страни. Тукъ ще изложимъ накратко, какви грижи сж били положени и какъ е уредено сега материалното положение на православното духовенство въ Гърция.

При освобождението на Гърция, точно преди единъ вѣкъ, положението на духовенството, особено на нисшето, било много лошо. За издажката на училищата и духовенството Министерството на просветата и на изповѣданията основало специаленъ фондъ отъ продажбата на голѣма частъ отъ монастирскитѣ земи въ Гърция. Отъ тоя фондъ обаче, било облагодетелствувано само висшето духовенство, а положението на нисшия клиръ останало непромѣнено. Енорийскитѣ свещеникѣ въ Гърция е изнемогвалъ въ крайна мизерия и това положение е траяло десетилѣтия наредъ следъ освобождението на Гърция. Къмъ 70 тѣ години, както се вижеа отъ едно окръжно на грѣцкия св. Синодъ отъ 1874 год., свещеницитѣ бедствували и гладували, защото не могли да получаватъ даже полагаемото имъ се отъ енорията.

Сериозни грижи за уреждане на неспособното положение на нисшия клиръ се полагатъ едвамъ презъ 1909 г., когато билъ съставенъ другъ църковенъ фондъ отъ доходитѣ на останалитѣ монастирски имоти, които започватъ да се използватъ по-

носи Негова заповѣдъ.

Светиятъ се моли на небесата за своитѣ братя на земята и потѣва въ блаженство вече отъ това, че се моли. И всичко съучаствува съ Бога въ всичкитѣ Негови най-висши наслаждения и блаженства: милиони най-свършени творения излизатъ изъ Божиитѣ рѣце, за да участвуватъ въ висши и по висши блаженства, и тѣ нѣматъ край, както нѣматъ край Божиитѣ блаженства.

Като изпие отъ чашата приобщението на всички съ Бога, свещеникътъ изнася на народа ония просфори, отъ които сж били опредѣлени и извадени частици, и съ това запазва високия древенъ образъ на трапезата на любовта изпѣлняванъ отъ християнитѣ въ първитѣ времена. Макаръ сега и да не се слага софра, защото отдавна светинята на това трогателно небесно пиршество въ самия домъ Божи била опозорена отъ безумното буйство и думи на раздоръ, а не на любовъ, на

невежествени християни, когато всички пируващи трѣбвало да бждатъ святи, душиитѣ имъ да бждатъ като една душа, и чисти по сърдце като младенци, да сж се разговаряли като при Самого Бога на небесата; Макаръ самитѣ църкви да сж видѣли необходимостта да унищожатъ това и самиятъ споменъ за тая трапеза изчезналъ у много църкви; но въпрѣки това само Източната Църква не е могла да се реши да унищожи съвсемъ такъвъ обрядъ, и като раздава св. хлѣбъ средъ църквата на цѣлия народъ, извършва сжщата свѣтла трапеза на Любовта. А за това всѣкой, който приема отъ просфората (анафора), приема я като хлѣбъ отъ това пиршество, на което Самъ хазинтъ на свѣта е разговарялъ съ своитѣ хора, и за това трѣбва да яде благоговѣйно,

като си мисли, че е заобиколенъ отъ всички хора, като най-нежни свои братя и сжщо тъй както е билъ обичай у първоначалната църква,

яде тоя хлѣбъ преди всѣка друга храна, или го занася у дома си на своитѣ домашни, или го занася на болни и на такива, които по нѣкоя причина не сж могли да бждатъ въ църква въ това време.

Като раздаде светия хлѣбъ, свещеникътъ прави отпустъ на Литургията и благославя цѣлия народъ съ думитѣ „Христосъ, Истинскитѣ нашъ Богъ по молитвитѣ на Своята Пречиста Майка на нашия отецъ архиепископа Исанна Златоуста (ако е била извършена Св. Златоустова Литургия) по молитвитѣ на святия (на чието име е посветенъ храмътъ), на святия (чието дѣно се празнува) и на всички светии ще ни помилва и спаси, защото е благъ и челоазколюбивъ“. Народътъ се прекръства, покланя се и си разотива при грѣмкото пѣние на хора, койко много-лѣтствува царя.

Свещеникътъ въ олтаря съблича своитѣ одежди, като чете: „Сега отпускатъ твоя рабъ, Влади-

ко“, и хвалебни тропари (пѣсни) и химни на църковния отецъ и светителъ, чиято литургия се е служила, и на Пречистата света Дѣва, чрезъ която се е въплотилъ Оня, Комуто се е служила цѣлата литургия. Дяконътъ въ тсва време потрѣбва всичко останало въ св. чаша и като налива въ нея вино и вода и омива чашата, изпива всичко и я изтрива съ гъба, за да не остане нищо. Събира съ съсжди заедно и ги покрива и завързва съ особна кърпа и като свещеника чете: „Сега отпускатъ твоя рабъ, Владико“. . . и сжщитѣ пѣсни и молитви. И най-после и двамата излизатъ изъ храма, съ свежи и сияещи лица, съ радостъ, ликуваща въ духа, и съ благодарностъ на уста къмъ Господа.

Заклучение.

Дѣйствието на божествената литургия надъ душата е велико: то е видимо, извършва се предъ очи-

рационално. Въпреки добрата воля на държавата, обаче, положението на духовенството не могло да се подобри напълно, защото престава да плаща на висшето духовенство, (до тогава последното получавало от министерството на финансите за смъртката на стария църковен фонд, който наскоро след основаването си преминал в държавната хазна). Възнаграждението на митрополитите лъгнало изцяло върху новооснования общ църковен фонд и поради това за свещениците били предвидени съвсем оскудени средства. Този режим продължил до 1931 година, когато общия църковен фонд бил разтурен и за по-добро използване на манастирските земи държавата, въ съгласие с св. Синод основала два нови църковно-стопански институти:

1) „Организация за управление на църковните имоти“, която в Гърция е известна под краткото название **Одепъ**.

2) „Фонд за възнаграждение и осигуряване на Православния енорийски клиръ в Гърция“ (таке).

Първият институт си е поставил за цел да превърне в парии манастирските имоти, като на всички манастири се остави толкова имот, колкото е нужно за издръжката на монасите. Получените суми от продажбата на земите се внасят в банката на името на манастиря, а с лихвите разполага **Одепъ**. От касата на **Одепъ** плаща на митрополитите (73 на брой) по 9—12 хиляди драхми месечно на всеки един, на епархийските по 3400 драхми месечно, а на митрополитските чиновници различно, според категорията.

Втората организация **Таке** е основана изключително за нисшия клиръ. За възнаграждение на енорийския свещеник тази организация взема 1/4 от brutните доходи на всички енорийски храмове, общата сума на които за 1931 год. се пресметна на около 200 милиона драхми. Другите източници на фонда **Таке** са: един годишен процент върху манастирските доходи, специални църковни марки и др. Гезионите още не задоволяват напълно нуждите на нисшия клиръ, главно поради краткостта на измнатото време от неговото основание.

От удръжките на свещеническите заплати, от извесни проценти върху доходите на всички храмове, от завещания и др. е образувана втората **Таке**, от която се подпомага свещениците при нещастни случаи и се пенсионира. Тази каса разполага сега с около 20 милиона драхми и с благодатна си дейност облекчава юсториата на свещениците.

Заплатите на свещениците са в зависимост от образователния ценз: свещениците с висше

образование получават 2000 драхми месечно, с семинарско образование — 1500 драхми, а останалите — по 1000 драхми. На свещениците, които църквите не могат да заплатят тия предвидени суми, фондът **Таке** за сега отпуска временно помощи, а по-късно ще може окончателно да поеме заплатите си изплащането на заплатите на енорийския клиръ в Гърция.

През последното тримесечие фондът е отпуснал за тая цел около 2500 милиона драхми. Свещеници или диаconi, които редовно проповядват в празничен и недълен ден, получават добавъчно възнаграждение по 500 драхми месечно. Независимо от тия заплати, запазват се таксите, които получава енорийския клиръ от извършените тръби. Размърът на таксите се определя от църковното настоятелство и се одобрява от Епархийския съвет, не обикновено, поне в Атина, свещениците предоставят това на върхушките.

Според закона, който е сега в сила, от градовете са населени по-много, от хиляди жители, енорията трябва да има поне 600 семейства; в градовете са жители повече от десет хиляди до сто хиляди — енорията трябва да има 500 семейства поне, а в градовете по-малко от десет хиляди жители, енорията трябва да има 400 семейства. Границите на всяка енория определя митрополитски съвет.

Както се вижда от това кратко изложение, духовенството в Гърция, сравнително с положението у нас, може да се каже, че днес е по-добре обезпечено, и след толкова лишения в миналото, то е вече доста улеснено, за да може да изпълнява по-достойно своята благородна мисия.

А. п. Михайлов
студент по богословие при
Атинския Университет.

Prof. Dr J. Klug.

Непроменливият Богъ.

Богъ е непроменлив. Това е една проява на Неговия богат живот, който обхваща всичко онова, което за момента човек взема за богатство. Богъ е животно и е изпълнен с творчество живо. Той не трябва да пита за нищо, защото Той самият е отговор за всичко. Той не трябва да мисли за бъдещето, според което да напращава своите решения, защото самото бъдеще за Него е вече настояще. Неговите решения не зависят от бъдещето, а напротив бже дия Б гъ не трябва да желае нищо ново, което би възбудило в Него глад или жажда. Той прите-

жава всичко. Той притежава необятният поток на триличия и и при това триединен живот. Она потокът на който безкрайно се изливаше в вѣчния Баща се излива от Бащата на вѣчността в родения преди вѣкове Синъ снѣя потокъ, въ който съществената пълнота на Сина се връща съ безкрайно, божествено връщане в вѣчния Баща — без да престане Бащата и Синът да съществуват като отделни, независими личности. Богъ притежава она неизмѣримъ потокъ на живота, въ който цѣлото същество на Бащата и Синът се преливат въ тѣхната пълнота от любовъ въ Духъ свети, който отделно сжѣ е едно лице. Ахъ! Ние хора просто се запъваме и заекваме като неусто деца, когато искаме да говоримъ за откровението на триединната тайна. Това сж наистина слаби думи, които азъ сега казвамъ: Ако Богъ въ безкрайната дълбочина на своето лично същество, ако Той въ тая пѣяща и горяща от истинност дълбочина, света доброта и пленителна красота се вслуша, то Той ще чуе от цѣлата вѣчност и въ цѣлата вѣчност само една единствена „дума“. Той ще види само една единствена Нему съществено еднаква „картина“ — въплотениятъ се Синъ. И ако Бащата и Синът извнѣ тѣхната съществена дълбочина се поглежда, се прегръщат (ахъ! каква сравнително слаба дума), то се явява вѣчната „цѣлувка на тѣхната любовъ“ — Духъ свети. Какъ може тогава тая триединенъ и триличенъ Богъ да се нуждае отъ нѣщо, когато нищо не му липсва? Какво би могълъ Той да бже, което не е? Какъ би могълъ да говори тогава човекъ за промѣна или сѣнка отъ промѣна въ Бога?

Богъ е непроменлив. Той е далъ дри на своето творение едно слабо отражение отъ Божията непроменливост. Ние говоримъ за „вѣчни“ планини, „вѣчни“ морета. Обаче планините и моретата, нѣкога си не сж били и ще дойде денъ когато пакъ нѣма да бже. Самото „Св. Писание казва: „преди да сж били планините, земята и вселената си Ти О! Господи „отъ вѣчност къмъ вѣчност“. Като гледаме вѣчнителна непроменливост, ние пожелаваме като че ли винаги да ги вземемъ за изображение на Божията непроменливост. И по височината на тая величествено непроменлива планинска висота човѣкството крета, стрѣжи и градове, които, погледнати съ върха, изглеждатъ като играчки. Поколения дохождат и си отиват; планините гледат на тѣхното идване и изчезване; надикватъ въ тѣхните люлки и ковчежи. Слушатъ тѣхните тържествующи и радостни оди, отеква ехото на тѣ много смъртни писъци . . . и чакатъ съ своето величествено равнодушие зелената пролѣтна премѣна или хермелиново бѣла зимна мантия на

раменетъ си, до като сжщата драма наново почне въ следващитъ десетилѣтия и столѣтия. Моретата не престанно пѣят своѣта „вѣчна“ песен и като че ли сяга върху на земята, та съ своитъ приливи и отливи чукатъ по каменнитъ брѣгове на континента.

Старитъ народи: финикийци, картагенци, перси и римляни съ своитъ голѣми търговски флоти сж пжтували по моретата отъ Венеция и Генуа; първитъ смѣли откриватели англосаксонци, холандци, германци, монголи . . . подъ такта на лопатитъ, тласкатъ на морския вѣтъръ въ обтегнатитъ платна и такта на винтоветъ на тѣхнитъ модерни и военни параходи сж откривали нови земи. Вѣчното море, обаче пѣе песента на тия човѣшки играчки: „моитъ вълни се разливатъ на тѣй и на иначе — вие отивате и дохождате, азъ обаче съмъ непроменлив!“

При все това, само едно е непроменливо: вѣчниятъ, непроменливиятъ Богъ, Който сътвори „вѣчнитъ“ планини и „вѣчнитъ“ морета пожела да сътвори въ човѣка похубаво изображение на своята непроменливост. Той пожела да бже почитанъ отъ нравствено непроменливи човѣци. Той пожела да бже почитанъ отъ здрави, непроменливи добри хора.

Единъ човѣкъ да бже твърдъ и силенъ, както вкаменилитъ се вѣчни планини — това би било едно чудесно изображение къмъ Богъ, едно чудно изображение на Божията непроменливост. Планината не се клати, когато я духа вѣтъра. Тя не трепери сжщо отъ грѣма и тресения олтаръ, върху който последната и най-висока олтарна плоча отъ чистъ снѣгъ лежи като олтарна покривка и блѣстящиятъ ледъ блеще като олтарно сребърно украшение. Тѣй трябва да бже и човѣкътъ: да не се клати нито разколебава отъ никаква буря или случаенъ грѣмъ дошелъ отъ ясно или мрачно небе. Той трябва да бже единъ Божия олтаръ върху който да свѣти снѣжнобѣлата чистота на единъ непроменлив характеръ и мирогледъ . . . единъ Божия олтаръ, на който то сжщо ледъ (не студено като ледъ) благоразумие, лжчисто, свѣтло будно съзнание като непроменливо и несмутено да контролиратъ прояви, да отстраняватъ заплашителнитъ лавини на страстите.

И единъ човѣкъ — подъ ритма на душевнитъ вълни както морето подъ ритма на своитъ приливи и отливи — би билъ едно чудесно изображение на Божията непроменливост. Само че този ритъмъ трябва да бже единъ Божия ритъмъ, подъ който напълно непроменливото по характеръ човѣшко сърдце трябва да се свива или разпуска въ часове на скръбъ

тъ на всички, и — невидимо. И ако богмолецътъ следи благоговѣно и прилежно всѣко дѣйствие, покориленъ на псивитъ на дякона, — душата придобива високо настроение, заповѣдитъ Христови ставатъ за него изпълними, игото Христово — благо и бремето — леко. Като излизе отъ храма, дѣто е прислужвалъ на божествената трапеза на любовта, той гледа на всички като на братя. Въ всички случаи на живота: въ семейството си, на работа, на служба, на всѣкъде той запазва неволно въ душата си високия образъ на любовното отнесане съ хората, донесено отъ небесата отъ юговчовѣка. Тѣй неволно става по-интересенъ и по-люболюбивъ съ всички, и по-люболюбивъ съ всички. Ако самъ е подластенъ другиму, то по-охотно и съ любовъ му се подчинява, като на Спасителя. Ако види про-ектъ, сърдцето му повече отъ другъ е разположено да помага, той съ любовъ дава на сиромаша. Ако

той нѣма, съ благодарностъ приема най-малкия даръ; трогнато му сърдце сжже благодарности, и никога той не се моли съ таква признателностъ за своя благодетель. И всички, които прилежно сж слушали божествената литургия, излизатъ по-кротки, по-мили въ облизатъ си съ хората, по-дружелюбни, по-тихи въ всичките си постѣпки.

А за това за всѣкого, който иска да върви напредъ и да стане по-добъръ, е необходимо колкото може по-често да посещава божествената литургия и по-внимателно да я слуша: тя неусетно строи и създава човѣка. И ако обществото още не се е разпаднало съвършено, ако хората не сж изпълнени с пълна, непримирима несправедливостъ помежду си, то скритата причина за това е божествената литургия, която напомня човѣку за светата небесна любовъ къмъ братя човѣци. А затова, който иска да усили любовта си, трябва, колкото може

по-често да присъствава съ страхъ, вѣра и любовъ на свещената трапеза на любовта. И ако той чувствува, че не е достоенъ да присма въ устата си Самото Бога, Който цѣлъ е любовъ, то нека да бже зритель, какъ беззано, неусетно да стѣва все по-съвършенъ съ всѣка недѣля.

Велико и неизброимо може да бже влияние на божествената литургия, ако човѣкъ би я слушалъ, за да прилага въ живота си слушаното.

Тя учи всички еднакво, еднакво действа на всички, отъ царя до последния беднякъ, на всички говори, не сж единъ, и въ всичките езикъ, всички научава на любовъ, която свързва обществото, скрита пружина на всичко стройно движу-еще се, храна, животъ на всичко.

Но ако божествената литургия дѣйствува силно на присъствава-

щитъ при нейното извършване, толкова по-силно действа на самия служащъ свещеникъ. Ако той благоговейно я извършва съ страхъ, вѣра и любовъ, то вече той цѣлъ е чистъ. Ако той цѣлия него денъ прекара въ изпълнение на многообразната си пастирска длъжностъ, въ семейството си между своитъ енориаши, които сжщо сж негово семейство, — Самъ Спасителятъ ще се прояви, чрезъ него, и въ всичките му дѣйствия ще действа Христосъ, и въ думитъ му ще говори Христосъ.

Преведе: свещеникъ
Ст. п. Йордановъ.

Четете вестникъ
„Християнска
Защита“.

или радост. Надъ него могат да минатъ бури — неговата обаче дълбочина не трѣбва да засѣгнатъ, защото тая твърда дълбочина остава винаги на вѣчния, непрѣмливия Богъ. Неговия топълъ Golfstrom дава на съвършено непрѣмливия характеръ: любовта къмъ Бога и любовта къмъ ближния. Тѣзи двѣтъ пѣкъ съвсемъ не измѣнятъ неговата насока, както и Golfstroma не промѣня тая на морето.

„Бждете съвършени, както е съвършенъ небесния ви Отецъ“, каза Христосъ, Синъ Божи.

Така само ще станете Бого подобни въ смисълъ на вашата непрѣмливост! Бждете напълно непрѣмливи въ характера си, бждете напълно непрѣмливи характерни човѣци.

Ек. Д-ръ Панайотова
Ески Джумая.

Всѣки на поста си!

Премахната е вече една трибуна, отъ която агентитѣ на болшевизма разнасяха словото си, но злото съществува и намира хиляди начини да разпространява пипалата си. То влиза въ училищата, прониква въ казармитѣ, скверни Божиитѣ храмове, червени знамена забива, дори, въ мнастиритѣ. И днесъ, когато нашата общественост се руши, разлагана отъ голотата и цинизма на нашитѣ политически партии и отъ дръзкитѣ пристѣпи на крайнитѣ елементи, дълго се налага на всички загрижени за съдбата на България нейни вѣрни синове да застанатъ на поста си. Опасността съществува. Тя е жива. Отпорътъ срещу нея е необходимъ. Необходимо е, защото тя носи разрушение на държавата, унищожение на създадената култура, размирие и анархия, срѣдъ които мизерията ще стане по голѣма, ударитѣ й по-сурови.

Кой ще застане прѣвъ на поста си, ако не тия, които запечатиха съ кръвта си своята преданостъ къмъ родината?

Тази година на Врѣбница, при препълненъ салонъ (въ селото е настѣпило голѣмо брожение и интересъ къмъ общественитѣ въпроси е чувствително съживенъ) на Смѣдовската сцена говори за тази опасностъ и за нашето лошо положение въобще, началникътъ на Шуменскитѣ гарнизонъ г-нъ генералъ Кокилевъ. Приятно ми е да съобща, че г-нъ Кокилевъ не е отъ онѣзи генерали, които запазватъ значително разстояние между себе си и обкръжаващитѣ го. Неговитѣ обноси излъчватъ човѣчностъ, която събаря прѣградитѣ между познати и непознати, между голѣми и малки, между чужди и свои. Мило ми бѣше, когато го гледахъ въ църква да държи най-благословенъ св. покровецъ, съ който истриваше устата на участничитѣ.

Г-нъ генерала заговори съ тѣхъ при спокоенъ, лъхашъ топлота и човѣчностъ тонъ. Неговата основна мисълъ бѣше: безъ възрѣждане на това, което се казва човѣшки духъ, националенъ подемъ и стопански разцвѣтъ сж невъзможни.

Предавамъ накратко речта, като пристѣпамъ съ надеждата, че изпълнението на тази задача може да разчита на известно снизхождение отъ страна на г-на Кокилевъ и на читателитѣ.

„Драги българи!

Поздравлявамъ Ви съ днешния празникъ. Както върбата цвѣти, така и любовта Христова да цвѣти въ вашитѣ гърди.

Вие знаете, че отъ планини отъ човѣшки тѣла и рѣки отъ човѣшка кръвъ се е изградила нашата свобода, на която днесъ се радваме, за да достигнемъ презъ 1912 год. до най-голѣмия възходъ отъ Трето-Българско Царство. Всичко тогава

бѣше хубаво. Всѣки днесъ си спомня тази година. Тя трѣбва да бжде нашия идеалъ. 1912 год. обаче, е далеко. Днесъ положението е лошо. Селянинътъ е обеднялъ. Търговецътъ затваря понѣкога и безъ сефта. Чиновникътъ мизерствува. Всичко отива отъ развала къмъ провала. На какво се дължи всичко това? Кой е най-голѣмия виновникъ? Най-голѣмитѣ виновници сме ние, които се кичимъ съ хубавата дума интелигентност. Нѣкога интелигентитѣ хора сж живѣли съ народа и сж умирали съ него. Следъ освобождението интелигентитѣ станаха много. И колкото повече се отдалечавахме отъ робството, толкова интелигентията се отдалечаваше отъ селото. Много естествено, народа днесъ мрази, не обича интелигентията.

А нашиятъ народъ е добъръ и храбъръ. Повечето отъ насъ тука сме били актьори презъ тази война и знаемъ колко е храбъръ българина. Ние почудихме цѣлъ свѣтъ съ нашата готовностъ да мремъ за Отецеството. Нашитѣ дѣди създадоха Сливнишката епопея, която и днесъ се изучава въ чуждитѣ виши военни училища. Но само това ли? Ние имаме Одринската епопея, Тутраканската епопея и колко още! Кой народъ създаде тѣзи епопеи? Ами, че нали това сте вие? Защо да се не намѣрятъ въ васъ сили да се излѣзе отъ това тежко положение?

Вие още не сте отитни въ занаята си. Като скотовъдци сте слаби. Нашата крава защо да не даде 10—20 до 42 кгр. млѣко, колкото дава кравата въ Дания, ами 1/2 до 2 кгр. както е днесъ! Нашитѣ кокошки спятъ замръзнали на черницата. Защо нашата кокошка не даде 150 яйца въ годината, а само 90—100? Защо вие не знаете? Нашата интелигентия не си е направила трудъ да слѣзе при своя по-малкъ братъ, за да го научи. А дѣшло е крайно време да слѣзе и да му помогне апостолски. Въ Европа има хубави страни за примеръ: Дания, Белгия, Холандия и др., които сж съ много издигнали. Преди 50 год. Финландия бѣше само блато, само камѣнакъ. А сега земния рай е тамъ, не при Тигъръ и Ефратъ. Днесъ нѣма по-честенъ човѣкъ на свѣта отъ финландеца. Той е близко до ангела, както се изразяватъ. Но тамъ интелигентията работи срѣдъ народа. По този начинъ ние трѣбва да се впрегнемъ на работа.

България днесъ е море отъ партизанство. Това е най-голѣмото зло, което трѣбва да задушимъ. Не съмъ дошелъ да обидя нѣкого, да защитя или да укоря. Вие сами виждате това. У насъ има 42 партии т. е. толкова противника, които се дебнатъ да се удушатъ.

Като плодъ отъ тѣзи раздробени партии се издигатъ две голѣми сили, два фронта — фашисти и комунисти. Първитѣ въ Италия и Германия, а вторитѣ — въ великата славянска страна Русия. Искамъ съ васъ да направя една екскурзия изъ „сѣветска Русия“.

Въ тази частъ на речта си г-нъ Кокилевъ изнесе потресающи факти, черпени изъ самитѣ болшевишки вестници и списания: Трудъ, Известия, Правда и др.

„Положението на селянина е страшно. Тамъ има 8,000,000 селяни безъ земя. Данѣцитѣ сж напонили тежки. Отъ петъ човала жито четиритѣхъ взема държавата. Но явява се въпросътъ защо до сега не е сринатъ този стрѣсъ?

— Тамъ селата сж прѣснати и не могатъ да се организиратъ. При това агентитѣ наречени „селньори“ зорко следятъ за поведението на селянитѣ.

Работникътъ съ нищо не е по-добре. Осемчасовъ работенъ день не съществува. Недѣлна почивка нѣма. Работническия трудъ се експлоатира. Руския работникъ днесъ получава 1/3 отъ това, което получаваше презъ 1913 год.

Въ 1923 год. сж затворени 722 манастира и 12,000 църкви. А за избититѣ свещеници и владици всички вие знаете.

Семейството у тѣхъ е замѣнено съ партията, защото никаква революция не ще успѣе докато сж съществува „татко и мама“. Жената майка трѣбва да бжде унищожена. Тя е освободена отъ домакинското иго. Политиката трѣбва да е достъпна за всѣка жена.

Всички у насъ говорятъ противъ голѣмия бюджетъ на армията. А С. Русия има най-силната армия въ свѣта. Тя харчи най-много пари за червената армия, която е въоръжена до зъби.

И накрай да се запитае, къде е братството и равенството тамъ? Ленинъ казва: „Азъ и моята готвачка сме едно.“ Недавна Ленина го издигнаха до степенъ на божество. Кой знае гроба на неговата готвачка?

Българи! пазете се!
с. Смѣдово 25 IV. 1933 г.
Предава свещ. М. Д. Милчевъ

„Отче нашъ. . . !“

На младитѣ години бѣхъ ревностенъ посетителъ на църквата. Когато обаче влѣзохъ въ водовъртежа на обществото, завлекохъ се и се отдалечихъ отъ нея.

На третия день отъ Великденъ събудихъ се рано. Една вътрешна сила ме подканяше да отида на църква. Подъ властта на тая сила станехъ, облѣкохъ се и бързахъ за църквата. Тя бѣше пълна съ богомолци, които държеха въ рѣце запалени свѣщи. Сжщото направихъ и азъ и застанахъ на едно уединено мѣсто. Унесенъ отъ херувимската пѣсенъ, която по туй време се пѣше, чухъ думитѣ:

„всѣ-ко-е-ни-нѣ-жи-тей-ско-е-от-ло-жимъ-по-пе-че-ни-е. . . !“

Тия думи произзеха сърдето ми и азъ се чувствахъ да съмъ се освободилъ дѣйствително отъ всѣка житейска грижа и добихъ молитвено настроение.

Следъ известно време свещеникътъ произнесе: И сподоби насъ Владико! Чуха се следъ това едни умилителни и тихи гласове, като отъ небето, да молятъ произнасяйки думитѣ „О отче на ашъ. . . !“

Ахъ! тия сладки думи колко трогнаха сърдцето ми! Забравихъ се отъ всичко земно и суетно и се възнесохъ предъ Оногова, Комуто името призовавахме съ думитѣ: Отче нашъ. . . като малко и немощно дете.

Вълшебниятъ гласъ продължаваше умолително да произнася: „да приидетъ царствие твое“. Азъ разбрахъ че тукъ нѣма въпросъ за земно царство, а за онова на възвишенитѣ наслади, чистата любовъ и доброта, къмъ което царство води само безграничната християнска любовъ къмъ ближния.

„Да будетъ воля твоя, яко на небеси и земли. . .“ продължи сжщиятъ гласъ. Нѣщо прободна сърдцето ми при тия думи. Азъ разбрахъ колко пжти въ въртележката на обществото съмъ вършилъ дѣла, явно прѣтивни на волята на Бога. Воля, благодатна, — на истината на смиреността — за благо на челоуѣцитѣ.

Унесенъ въ тия размишления, азъ чухъ да се казва: „и остави намъ долги нашая, яко же и ми оставляемъ должникомъ нашимъ. . .“

Две едри капки сълзи се търколиха отъ моитѣ очи. Азъ се сепнахъ отъ тия думи и видѣхъ около мене мнозина отъ молящитѣ се мои братя, съ които бѣхъ се скваралъ, се спречкалъ; мнозина, които, ако не мразяхъ поне не ги симпатизирахъ, не ги обичахъ. Прострѣхъ непринудено рѣцетъ си и съ желание да стискамъ ржката на моитѣ братя, съ които съвмѣстно призовавахме името на общия ни Великъ Отецъ и да имъ думамъ отъ сърдце:

— „Братко! дай да стисна ржката ти. Прости ми грѣховетъ които прощава небеснияни Отецъ наши!“

Всички сега около мене бѣха мили, близки, сродни, братя отъ единъ Баща.

Църквата пуста. Азъ се завърнахъ у дома си преобразенъ, очистенъ и успокоенъ. А сега, когато чуя звонътъ на църковнитѣ камбани, разбирамъ какво той говори на моето сърдце. Азъ бързамъ да се срѣсна въ църквата съ Оти и братята си богомолци, като сѣвямъ на страни, всѣка житейска грижа.

Колко съмъ щастливъ сега разбирамъ смисъла на живото!

„Моралниятъ образъ на комунизма“

бѣ темата на първата сказка, която г. Борисъ Стоименовъ, ръководителя на вътрешната мисия при Св. Синодъ, изнесе въ града ни на 29 т. м. Предъ многолюдното събрание, известниятъ авторъ на книгата на „Комунистическия моралъ“, вдъхновено и съ една желѣзна логика направи скуръзъ изъ болшевишкитѣ писания и авторитети и обрисуваше моралитѣ на комунизма. Той разви мисълта, че комунистическиятъ моралъ по своята сжщностъ е класовъ моралъ, т. е. висшиятъ теръ въ него е класата, респ. пролетарската класа (Марксъ, Енгелсъ, Каутский, Ленинъ). Всичко, което не е въ противоречие съ интереситѣ на тая класа е морално, добро. Онова пѣкъ, което противоречи на тия интереси е неморално, зло.

Щомъ комунистическия моралъ е класовъ, той по необходимостъ е егоистиченъ моралъ, моралъ на егоизма, чийто неизбѣженъ елементъ пѣкъ е насилието. Комунистическата държава е единъ апаратъ за насилието (Ленинъ: „Пролетаръ държава е една машина за подписване на буржуазията“). Най-главната опора на днешната комунистическа държава е Г. П. У. — единъ добре школуванъ апаратъ за насилие, една модерна сатанинска инквизиция.

Най-ясно изпѣква моралниятъ образъ на комунизма въ учението му за жената, отношенията между полове и брака. Тукъ г. Стоименовъ твърде аргументирано изложи общитѣ линии на сѣветското брачно законодателство, което разрешавайки моногамичния бракъ, по-ровителствува разврата въ найшрокия смисълъ на тая дума.

Печалнитѣ резултати на сѣветското брачно законодателство съ венерически болести, полови немалии, израждане, безприютни деца, свинство. . .

Накрая г. Стоименовъ апелира да бжде просвѣтленъ и наново мисленъ днешниятъ моногамиченъ бракъ чрезъ свѣтлината на християнството.

Ком. моралъ иска да изведе наново пещерния човѣкъ, съ всичките негови низки инстинкти на историческата сцена. Да не бжде.

„Впечатления отъ Германия“ бѣ темата на втората сказка, която г. Стоименовъ релефно тъкна преклонението на българина предъ чуждото и подценяването на нашето. Той ни говори и за снателната религиозностъ у немците а най-вече за силнитѣ религиозни струи срѣдъ немската младежъ.

Движението за съединение на църквитѣ събуди у западнитѣ християни голѣмъ интересъ къмъ православната църква. Видни представители на протестантизма отиватъ отъ православната църква обновя запада съ своя мистицизма. Правятъ се декларации, че западъ иска да се поучи отъ изтокъ. Тия ни задължва да изтъкнемъ прѣза запада ценноститѣ на православието.

Четете и разпространявайте „Хр. Защита“